

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

Before ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਰ. ਖੰਨਾ , ਜੇ.ਜੇ.

ਫਰਮ M/s. ਚੰਨ ਰਾਮ-ਜਗਨ ਨਾਥ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2031

ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ (1955 ਦਾ X)-S. 3—ਪੰਜਾਬ ਖੰਡਸਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਡੀਲਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1963, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ—ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 358—ਕਲਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ। 19—ਕੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ—ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਖੰਡਸਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਡੀਲਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1963, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡਸਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡੀਲਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਖੰਡਸਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧੀ। ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਥੋਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਖੰਡਸਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੀਲਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋਕ ਡੀਲਰਾਂ ਵਜੋਂ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ

ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਚੁਣਨ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 1963 ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜੋ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁਰ ਡੀਲਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1963 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਸਭ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ, ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੁਆ- ਜੇ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ, ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਮੂਰਤ ਮਿਆਰ ਜਾਂ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼, ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਥੋਪਣ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ।

14 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੇਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਖਰਕਾਰ 25 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ, ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ. ਖੰਨਾ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪੰਜਾਬ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁਰ ਡੀਲਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1963 ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਡੀਲਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1963 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇੰਟਰਾ-ਵਾਇਰਸ ਪਾਏ

ਗਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1963 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਲ.ਡੀ. ਕੌਸ਼ਲ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਆਰ.ਸੀ. ਡੋਗਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਆਰਡਰ

ਖੰਨਾ, ਜੇ.— ਮੰਡੀ ਤਰਨਤਾਰਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ 'ਚੰਨਨ ਰਾਮ-ਜਗਨ ਨਾਥ' ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1963 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਡਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ, 1955 (1955 ਦਾ ਐਕਟ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਗੋਲਡ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਕਾਰਨ ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਨੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਖੇ 24 ਜੂਨ, 1963 ਤੋਂ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। 18 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦੇ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ। ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ:-

“ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਹ 1 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਖੰਡਸਰੀ ਜਾਂ ਗੁੜ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਖਰੀਦ, ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਸਟੋਰੇਜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖੰਡਸਰੀ ਜਾਂ ਗੁੜ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪੰਜਾਹ ਕੁਇੰਟਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਹੈ।”

ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਇਸ ਆਰਡਰ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

ਅਥਾਰਟੀ ਕਿ ਉਹ ਖੰਡਸਰੀ ਜਾਂ ਗੁੜ ਜਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਖਰੀਦ, ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਸਟੋਰੇਜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ, 1963 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 500 ਕੁਇੰਟਲ ਖੰਡਸਾਰੀ ਜਾਂ ਗੁੜ ਜਾਂ ਦੇਵੇਂ ਅਤੇ ਵੀ ਹਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਖੰਡਸਰੀ ਜਾਂ ਗੁਰ ਦੇ ਦੇਵੇਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਦੇਵੇਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਸ ਕੁਇੰਟਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਫੀਸਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਆਟੋਹਰਿਟੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ 14 ਅਗਸਤ 1963 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਿਨ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਫਰਮ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੇ ਕਿ Order ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ, ਜਿਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉੱਨਤ ਹੈ, ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਕਿ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ

ਨੰਬਰ GSR 1415, ਮਿਤੀ 26 ਅਕਤੂਬਰ 1962 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 358 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਰਟੀਕਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਰਾਜ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਲੈਣਾ, ਪਰ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ . ਧਾਰਾ 358 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਤਰਸਿੱਕਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਆਰਟੀਕਲ 352 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਹ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ 19 ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ 19 ਜੋ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 358, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ

ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

ਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“(1) ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਵੰਡ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ।”.

ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(d) ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ, ਪਰਮਿਟਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ, ਆਵਾਜਾਈ, ਵੰਡ, ਨਿਪਟਾਰੇ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਖਪਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ"

ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ:-

“ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, “ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ, ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ q1 ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿੱਚ,” ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਰ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 3 ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੇ

ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ।"

ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ/ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 141 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਇੱਕ ਅਰਥ ਸਨ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੈਂਸੀਅਲ ਕਮੋਡਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

ਸੀਮਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,

-8-

ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਐਕਟ। ਇਸ ਰੇਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਦਰਅਸਲ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੰਡਸਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਖੰਡਸਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਿੱਤਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ

ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੇਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ

-9-

ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਗਿਆਨ, ਆਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਬੰਦੂਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੇਵਲ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਥੋਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੀਲਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਥੋਕ ਡੀਲਰਾਂ ਵਜੋਂ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 1963 ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ

ਹੈ। ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

-10-

ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਲਾਸ ਚੈਟਨਜ਼ ਇੰਪੋਰਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(h) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਨੇ ਨਿਰਯਾਤ ਨੂੰ ਕੈਨਾਲਿੰਗ ਜਾਂ ਚੈਨਲਿੰਗ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਪਾਰ. ਦਯਾ ਬਨਾਮ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਗਨੀਜ਼ ਧਾਤੂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਬਾਰੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1958 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ, ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਕੋਟੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੋਟੇ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਰਯਾਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮੈਗਨੀਜ਼ ਧਾਤੂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਪਾਰ ਦੇ ਉਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਰਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁਢਲੇ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਯਾਤ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਪਿਛਲਾ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਢੰਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(h) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਹਿਤ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ"

ਸ਼ਿਵਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (6) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਕੋਇਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ

ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਦਯੋਗ ਐਕਟ, 1953. ਉਹ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੋਇਰ ਧਾਗੇ ਜਾਂ ਕੋਇਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਨਿਰਯਾਤਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਇਰ ਧਾਗੇ ਜਾਂ ਕੋਇਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੁਣਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਝਾ

-11-

ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਵਪਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਂਬਰਸ ਦਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੇ ਹੋਰ (7) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(3) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਣ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਗਲਤ ਅਭਿਆਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਸ ਦਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਾਇਣ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਣਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਖੰਨਾ ਜੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਪਰਖ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਮੂਰਤ ਮਿਆਰ ਜਾਂ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼, ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ, ਥੋਪਣ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

-12-

ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ; ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਵੇਖੋ. ਵੀ.ਜੀ. ਰੇ (8), ਖਣਿਜ ਵਿਕਾਸ ਲਿਮਿਟਡ, ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (9), ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਸੰਪਾਥੂ ਚੇਟੀ (10)। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਧਨ ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗੀ ਤ੍ਰਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਠੇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਕਾਰਕ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(i) ਗਲਾਸ ਚੈਟਨਜ਼ ਆਯਾਤਕਾਂ (4) (ii) ਦਯਾ, (5) ਅਤੇ (iii) ਸ਼ਿਵਰਾਜਨ (6) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਤੇਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੁਰਾਈ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸਨ।

ਦਯਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, (5) ਉਹ ਪਿਛੋਕੜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 1803 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਯਾਤ ਕਮਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ (ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਗਨੀਜ਼ ਧਾਤੂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਤੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਯਾਤ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਟੇਟ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਪਦੰਡ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 1800 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 8 ਅਤੇ ਪੰਨਾ 1803-04 'ਤੇ ਪੈਰਾ 17 ਅਤੇ

18, ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਗਲਾਸ ਚੈਟਨਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, (4) ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਸਤੂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਨੂੰ ਕੈਨਾਲਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੈਨਲ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 1516 'ਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 6, ਉਥੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਉਸ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਚਲੇ ਕਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ

-13-

ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਰਾਜਨ ਦਾ (6) ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਸਮਝਣਯੋਗ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹੁੰਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹੋਣ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 559 'ਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 7 ਅਤੇ 8 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗਾ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਮ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡਸਰੀ ਅਤੇ ਗੁੜ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵੰਡ ਮੈਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੇ-ਵੱਖਰੇ ਪਿਛੇਕੜ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਟਮਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਬਹਾਨਾ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਲਈ ਲੁਭਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚਾਦਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। T, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀਆਂ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਜੀਦਾ ਜਾਂਚ

ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਪੁੱਟਣਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ, ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬੇਝਿਜਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਮੇਰੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਦਬਾਉਣ ਲਈ. ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ

-14-

ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਿੜ ਹੋਣ ਲਈ. ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਅਤੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Attul Pali

Translator

